

عنوان مقاله:

تبیین سیاست های مستقیم دولت در زمین شهری بر الگوهای رشد پیراشهری کلان شهر (مطالعه موردی: شهرهای شرق تهران)

محل انتشار:

پژوهش های جغرافیای انسانی، دوره 52، شماره 3 (سال: 1399)

تعداد صفحات اصل مقاله: 17

نویسندگان:

اکرم تفکری - دانشجوی دکتری جغرافیا و برنامه ریزی شهری دانشگاه اصفهان

حمیدرضا وارثی - استاد جغرافیا و برنامه ریزی شهری دانشگاه اصفهان

خلاصه مقاله:

الگوی رشد شهر، از آنجاکه با یکی از محدودترین منابع در دسترس انسان یعنی زمین سروکار دارد، از موضوعات مهم در برنامه‌ریزی شهری است. بررسی مراحل رشد و توسعه کالبدی کلان‌شهرهای جهان از گذشته تا به امروز نشان می‌دهد که سیاست‌های مستقیم و غیرمستقیم دولت در تغییرات الگوهای رشد، به‌ویژه در مناطق کلان‌شهری، بسیار مهم بوده و این سیاست‌ها در سایر تغییرات از جمله تغییرات تکنولوژیک مؤثر باعث رشد فیزیکی سریع شهرها و تبدیل شهرهای فشرده به شهرهای گسترده شده است. مطالعه الگوهای رشد کلان‌شهری ناشی از سیاست‌های دولتی در بسیاری از کشورهای در حال توسعه و توسعه‌یافته با توجه به شرایط خاص اقتصادی- اجتماعی کشورها نشان می‌دهد که مدیریت و برنامه‌ریزی علمی باید براساس درک مناسبی از فرایندهای فضایی- زمانی رشد شهری باشد. کلان‌شهر تهران، به‌عنوان مهم‌ترین شهر کشور، از شروع تحولات اقتصادی- اجتماعی سده حاضر سکونتگاه‌های پیرامون خود را تحت تأثیر قرار داد و این سکونتگاه‌ها به صورت مختلف از تغییرات فیزیکی- اقتصادی و اجتماعی موجود در تهران تأثیر پذیرفتند؛ این امر سبب شد الگوهای رشد متفاوت متأثر از سیاست‌های زمین شهری در پیرامون کلان‌شهر تهران شکل یابد. این مقاله با هدف تبیین الگوهای رشد شهرهای پیرامون کلان‌شهر تهران با تأکید بر سیاست‌های مستقیم دولت بر زمین شهری تدوین شده است. تحقیق حاضر از نوع توصیفی- تحلیلی است و شیوه جمع‌آوری اطلاعات مطالعات کتابخانه‌ای است. در این مقاله به بررسی سیاست‌های مستقیم دولت در دو شهر شرقی کلان‌شهر یعنی رودهن و پردیس پرداخته شده و سپس با استفاده از مدل سلول‌های خودکار نوع تغییرات در هر شهر ناشی از سیاست‌ها ترسیم شده و همچنین رشد آتی این شهرها الگوسازی شده است. نتایج حاصل نشان داد فرایندها و الگوهای فضایی- زمانی رشد شهری در مناطق کلان‌شهری شرق تهران بازنمایی فضایی ساختارها و سازوکارهای اجتماعی- اقتصادی و سیاسی حاکم بر جامعه بوده و این سیاست‌ها در شکل‌دهی الگوهای متفاوت رشد در شهرهای پیرامون نقش اساسی داشته‌است.

کلمات کلیدی:

الگوی رشد، سیاست‌های مستقیم زمین شهری، شهرهای پیرامون کلان‌شهرها، مدل سلول‌های خودکار

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1153314>

